
Fra: noreply@regjeringen.no
Sendt: 1. mars 2016 09:12
Til: Per Inge Olsen
Emne: Takk for ditt høringssvar til Høring - forslag til nytt inntektssystem for kommunene
Vedlegg: Høyringsuttale Nytt innt-system Meland kommune KS sak 07-2016.pdf

Referanse: 15/4746

Høring: Høring - forslag til nytt inntektssystem for kommunene

Levert: 01.03.2016 09:11

Svartype: Med merknader

Kontakt avsender: Meland kommune

Kontaktperson: Per Inge Olsen

Kontakt-e-post: per.inge.olsen@meland.kommune.no

Tittel: Høringsvar - forslag til nytt inntektssystem for kommunane

Uttalelse:

Meland kommunestyre har i sak 07/2016 den 10. febr. 2016 godkjent følgjande høyringsuttale fra Meland kommune:

Det vert vist til høyringsbrev frå Kommunal- og Moderniseringsdepartementet med forslag til nytt inntektssystem for kommunane.

Meland kommune meiner at inntektssystemet for kommunane i hovudsak er eit fornuftig og rettvist system for å fordela inntektene til kommunane. Inntektssystemet skal byggja på tre grunnleggjande prinsipp om full kompensasjon for ufrivillige kostnadsulemper, ikkje vera eit refusjonssystem og ikkje vera eit insentivsystem.

På følgjande punkt har Meland kommune merknader til forslag til nytt inntektssystem:

Kostnadsnøklar

- Det er viktig med føreseielege rammer for kommunane. Ei oppdatering av kostnadsnøklane kvart fjerde år fører til store omfordelingar mellom kommunane kvar gong nøklane vert oppdatert. Kostnadsnøklane bør av den grunn oppdaterast minst annakvart år, og vektinga mellom sektorane bør skje kvart år. For å unngå at nokon effektar vert overvurdert enkelte år og for å redusera svingingar bør det nyttast gjennomsnitt av siste 4 år.
- Kommunane har dei seinare åra opplevd ei sterk auke i utgifter til spesialundervisning, barnevern, sosialhjelp og ressurskrevjande brukarar i pleie og omsorg. Graden av vekst varierer mellom kommunane. Departementet har i litra grad å funne forklaringsfaktorar bak denne veksten. For å oppnå eit inntektssystem med full kompensasjon for ufrivillige kostnadsulemper må departementet prioritera å identifisera statistisk utsagnskraftige

forklaringsfaktorar for alle kostnadsnøklane.

- Ein vesentleg del av mottakarane av ressurskrevjande tenester er psykisk utviklingshemma, og enkeltkommunar kan ha særhøge utgifter knytt til personar med psykisk utviklingshemming. I departementet sitt framlegg til delkostnadsnøkkelen for pleie og omsorg er dette kriteriet vekta betydeleg ned. For å oppretthalda prinsippet om full kompensasjon for ufrivillige kostnadsulemper er det viktig at budsjettet for toppfinansieringa for ressurskrevjande tenester vert styrka slik at tenestetilbodet ikkje vert redusert.
- Vi ber departementet motverke uheldige, utilsikta endringar mellom distrikta, t.d. vil kommunane i fylka langs kysten samla sett komme svært dårlig ut samanlikna med kommunar i det sentrale austlandsområdet.

Nytt strukturkriterium

- I inntektssystemet bør det vere noko større stimulering til å gjennomføre ei strukturreform i kommunal sektor enn det er i dag, og Meland kommune støtter difor prinsippa og intensjonane som ligg til grunn for innføringa av eit nytt strukturkriterium.
- Departementet bør arbeide vidare med å operasjonalisere strukturkriteriet for å unngå at kommunar mellom 10 000 og 20 000 innbyggjarar i så stor grad som foreslått får nedgang i tilskot. Ein måte å gjere dette på kan vere å følgje opp KS sin alternative modell om at basiskriteriet bare vert gradert for kommunar med mindre enn 12 000 innbyggjarar, og at det vert lagt inn ei glidande overgang for kommunar mellom 10 000 og 12 000 innbyggjarar (av omsyn til stabilitet på tilskotsnivået). Graderingen av basis får med dette først fullt gjennomslag for kommunar med mindre enn 10 000 innbyggjarar. I et slikt alternativ vil alle kommunar med over 12 000 innbyggjarar komme ut i pluss med eit likt beløp per innbyggjar, medan kommunar frå 0 til 12 000 innbyggjarar vil komme noko dårligare ut enn i framlegget frå departementet.
- Alternativet frå KS vil dermed i større grad enn departementet sitt framlegg støtte opp under intensjonane i kommunereformarbeidet med omsyn til ønska kommunestorleik.
- Berekingar viser at modellen som er skissert i høyringsframlegget vil føra til store omfordelingar mellom kommunane. Samstundes skjer det store endringar i samband med kommunereforma. Med to så store endringar samstundes vil det vera vanskeleg å oppretthalda prinsippet om likeverdige tenester for innbyggjarane. Det vil vera uansvarleg av regjeringa å innföra denne modellen samstundes som mykje er uavklara i kommunereforma. Det bør setjast ned eit utval som i lys av resultatet av kommunereforma utviklar modellen vidare. Utvalet sitt mandat må vera å sikra full kompensasjon for smådriftsulemper til tenester, medan smådriftsulemper på kommunenivå som er frivillige ikkje blir kompensert fullt ut. Ein slik modell kan få verknad frå 1.1.2020.

- Meland kommune ber Departementet finna løysingar som hindrar at kommunane i Hordaland under eitt taper til kommunane i Oslofjordområdet.
Vi ber Departementet om å sikra at t.d. ein ny kommune bygd på Lindås, Meland og Radøy (pluss ev. fleire) kjem positivt ut etter 20 år.
Vi finn det urimeleg at ein ny kommune som vert danna på grunnlag av kommunereforma kjem økonomisk därleg ut etter 20 år, samanlikna med t.d. Bergen, som utan å gjera ei einaste grensejustering, tener over kr. 80 mill. årleg frå dag 1.

Regionalpolitiske tilskot

- Meland kommune støtter framleggat om ei forsiktig dreiling av desse tilskota frå størrelse på kommunen til meir å ta omsyn til reelle distriktsutfordringar. I eit slikt system er det viktig med tillit til den statistiske modellen som bereknar dei reelle distriktsutfordringane. Det er og rett at det skjer ei dreiling i retninga av at tilskotet vert gjeve meir basert på innbyggjartal enn ein fast sum per kommune.
- Veksttilskotet bør inngå som del av inndelingstilskotet ved kommunesamanslåingar, da vekstutfordringane til dei aktuelle kommunane ikkje fell vekk ved samanslåingar.

Skatteelementa:

- Meland kommune er einig i prinsippet om at kommunane bør ha ei viss grad av økonomisk sjølvstende og moglegheit for å behalda ein del av inntekter og verdiar som vert skapt i eige lokalsamfunn. Likevel ser ein at mange av elementa i skattesystemet er sensitive for svingingar og dette kan føra til store variasjonar i inntektene i ein kommune frå år til år, eller mellom kommunar. Dette set vilkåret om likeverdige tenester til innbyggjarane på prøve. Då er det viktig å oppretthalda minimum den skatteutjamninga vi har i dag.

Generelt

- Inntektsystemet skal sikre en inntektsfordeling mellom kommune som skal gi likeverdig grunnlag for å utvikle tjenestetilbudet til innbyggerne. Tidligere har partiene ment at inntektssystemet ikke skal være et element i kommunereformen. Dette fravikes i regjeringens høringsnotat om nytt inntektssystem. Vi mener dette er uheldig.

Vedlegg:

Høyringsuttale Nytt innt-system Meland kommune KS sak 07-2016.pdf
(960,57 KB)